

6-8

ANYS

MIGRACIÓ I REFUGI

 OXFAM Intermón

DRETS SENSE FRONTERES: LA DECISIÓ DE LA LINA

 kaleidoskópio

ACTIVITATS

Núm. 2

Juny 2017

Em dic Lina

Hola, sóc la Lina, tinc set anys i visc en un poble molt bonic, Villatopo. El que m'agrada més de tot és jugar amb els meus amics, en Marco i en Saïd. Quasi sempre anem a

jugar a pilota al bosc que hi ha a la sortida del poble, just al costat del mur. En Marco, en Saïd i jo anem cada dia a jugar al bosc amb la pilota, però l'últim dia en Marco va xutar tan fort que la pilota va rebotar al mur i va sortir disparada molt amunt i va quedar penjada a la capçada d'un arbre. En Saïd i jo vam començar a enfilar-nos a l'arbre i, en arribar al capdamunt, vam veure una gran sorpresa més enllà del mur: darrere del mur hi havia cases, i persones que anaven i venien pels carrers, nens que jugaven i... sorpresa!... tots tenien els cabells de color blau... No m'ho podia creure. Passava alguna cosa, i havia de descobrir què era.

Lina

Marco

Saïd

ACTIVITAT

Hi ha algunes coses d'aquesta història que no acabo d'entendre. Podeu ajudar-me a descobrir-les?

1

Per què
creieu que hi
ha un mur
al voltant de
Villatopo?

2

Què és un
mur?
Per a què
serveix?

3

Al vostre poble
o ciutat també
hi ha murs?
Per a què
serveixen?

Tal com passa a Villatortuga i Villatopo, al món hi ha molts murs, barreres, fronteres i elements que separen els pobles i les persones. Busqueu a casa si trobeu fotografies d'alguns d'aquests murs. També podeu preguntar-ho a les vostres famílies; segur que poden ajudar-vos.

i

Més indicacions per fer totes les activitats, a la guia didàctica.

Villatopo i Villatortuga

Continuem amb la història? Després de recuperar la pilota, vam tornar corrent a casa i vaig anar a buscar el meu avi perquè ens expliqués qui vivia darrere del mur, a la vora del mar. I aquesta és la història que ens va explicar:

"Hi havia una vegada dos pobles que eren molt bons veïns: el nostre poble, Villatopo, i el poble de la vora del mar, Villatortuga. Jo vaig néixer a Villatortuga, i és on vivia, mentre que la teva àvia era de Villatopo. Sempre anàvem a passejar pel bosc o per la platja. A la teva àvia li encantava anar a la platja, i a mi m'encantava pujar al bosc, però el millor de tot era que teníem moltes amistats i molts parents a tots dos pobles, tant a Villatopo com a Villatortuga.

Durant molts anys vam ser dos pobles feliços que vivíem en pau. Compartíem moltes coses, però també teníem les nostres diferències. Els habitants de Villatortuga teníem els cabells blaus.

Avi de la Lina

Els habitants de Villatopo, en canvi, els tenien de diferents colors: negres, rossos, castanys... però ningú no els tenia blaus. Uns pensaven que el color blau era degut

a la proximitat del mar, uns altres deien que era perquè menjàvem peix i productes del mar. No sabem per què; simplement teníem els cabells d'un altre color.

Tot anava bé, fins que un dia hi va haver una baralla entre dos veïns, un de cada poble. Ningú en recorda el motiu, però a poc a poc els veïns i veïnes de tots dos pobles van anar desconfiant els uns dels altres. Van començar a dir que les persones dels cabells blaus érem dolentes i perilloses. Va començar a haver-hi baralles i discussions entre els habitants de tots dos pobles, fins al punt que algunes persones van començar a pensar que tenir un mur que separés tots dos pobles era una bona idea. Pensaven que així s'acabarien les baralles. Altres persones deien que era una bogeria, perquè sempre havíem estat units i que un mur no servia de res; pensaven que sí que es podia ser diferent i estar unit.

Però es va començar a construir el mur. Al principi es podia saltar fàcilment i podíem arribar a Villatopo des de Villatortuga i viceversa, però a poc a poc l'alcalde i alguns veïns van anar fent-lo cada cop més alt, perquè cada cop hi havia més desconfiança entre els uns i els altres. Si el mur es feia més alt, arribaria un moment que no podríem passar d'un costat a l'altre.

Un matí, volia anar a Villatopo a veure la teva àvia i uns amics amb qui quedàvem per jugar a cartes. Em vaig rentar la cara, em vaig pentinar, em vaig vestir i vaig sortir de casa amb una jaqueta sota el braç per si a mitja tarda feia més fred. Quan hi vaig arribar, no m'ho podia creure: el mur era el doble d'alt i ja no es podia saltar fàcilment. Ara necessitaria una escala, com a mínim, per poder passar".

ACTIVITAT

Aquesta història em va fer posar molt trista. Com va poder passar una cosa així?

- ✓ Què us ha semblat la història que ens ha explicat l'avi?
- ✓ Què us ha sorprès més?
- ✓ Per què diuen que són diferents? Representa cap problema ser diferent? Per què?
- ✓ També hi ha moltes coses en les quals les persones som iguals i que hauríem de valorar. Quines se us acudeixen?

Amb les fotografies que heu portat de casa organitzarem un mural sobre els murs, les fronteres i les barreres que separen les persones al món. A classe, podeu comentar què són i per a què serveixen els murs i les fronteres. ⚠

La història pot canviar

Segur que les vostres reflexions sobre els murs i les fronteres que separen les persones són molt interessants. Estic segura que les persones podem parlar i arreglar els problemes i acceptar les diferències, i que els nostres pobles podem aconseguir viure més feliços i en pau. Que bonic que seria poder trencar els murs que ens separen i que els nostres pobles poguessin conviure feliços i en pau! No us sembla?

Però abans ens queden coses per fer. Voleu conèixer una mica més la història? Llegiu, llegiu...

–Avi, no vau poder fer res per impedir que construïssin el mur?
–li vaig preguntar.

ACTIVIDAD

Us proposo que aneu construint un mur al vostre pati o en un altre lloc de la vostra escola. En direm “El mur de les injustícies”, i al final l’enderrocarem.

El construirem amb Tetra Briks o capses (que seran els maons) i en cadascun hi escriurem idees o coses que hem anat descobrint durant aquestes setmanes que no ens agraden i que ens separen dels altres i que anirem descobrint aquests dies. Després us en donaré més detalls, però us aviso perquè ja comenceu a recollir Tetra Briks o capses, així com idees i coses que no ens agraden per apuntar i enderrocar!

–Doncs mira, Lina, al principi la gent estava molt enfadada els uns amb els altres, fins i tot es pegaven, i jo no m’atrevia a fer res. La teva àvia, en canvi, sí que ho va intentar parlant amb la gent del poble, intentant entendre’ls i fer-los veure que un mur no servia de res. Però ningú entrava en raó. La gent va començar a desconfiar cada cop més els uns dels altres, perquè érem diferents. I no hi ha res pitjor, Lina, que viure amb por i amb desconfiança.

“Així que al final vaig entendre que si volíem viure en pau amb la teva àvia... havia de marxar definitivament de casa meua, a Villatopo. Una nit vaig agafar una escala i vaig saltar el mur cap a Villatopo. I no vaig ser l’únic: molta gent saltava d’un cantó a l’altre carregada amb maletes i motxilles. I aquell va ser l’últim

cop que vaig poder creuar el mur, ja que l'endemà el mur ja era tan i tan alt que només el Sol i la Lluna eren capaços de treure el cap a l'altra banda. De sobte em vaig adonar que potser no tornaria a veure la meua família de Villatortuga, ni els meus amics i amigues, la meua feina, el mar... I

dixí ha estat i sembla que serà –va acabar el meu avi, molt entristit.

–Ah! No hi ha dret! –vaig dir–. Ningú ens pot prohibir estar amb els nostres amics i amigues, amb les nostres famílies, treballar on vulguem, veure el mar... Esteu d'acord amb mi?

Ara que ja coneixeu la història del meu avi, comenteu:

- ✓ Per què creieu que està trist?
- ✓ Per què va decidir marxar del seu poble?
- ✓ Com us sentiríeu si haguéssiu de marxar de casa vostra per poder viure en pau?
- ✓ Per què la Lina diu que no hi ha dret?

Per pensar una mica més sobre aquesta història, us proposo jugar a un joc que potser ja coneixeu: **el joc de la cadena**. Haurem d'anar al pati. Necessitem un espai gran perquè haurem de córrer molt.

Instruccions per a jugar al joc de la cadena

Per començar, tres o quatre nens o nenes es col·locaran al mig de la pista agafats de la mà formant una cadena, i ens imaginarem que és el mur que separa Villatortuga de Villatopo.

Els altres haureu de passar d'un cantó a l'altre, i sereu els habitants de tots dos pobles. El vostre objectiu serà creuar el mur sense que els que formen la cadena/mur us atrapin.

Villatortuga

Villatopo

Heu de saber que:

Només poden atrapar
els extrems de la cadena.

Si passeu pels arcs centrals,
us podreu salvar i arribar a
l'altra banda.

Si els que formen la cadena
es deixen anar de les mans,
perden i no us poden atrapar.

Si els que formeu la cadena
atrapeu algú, passarà a
formar part de la cadena; és
a dir, el mur es farà cada cop
més llarg.

Ara descansem una mica i par- lem del que hem sentit mentre jugàvem a la cadena.

- ✓ Quines sensacions heu experimentat? (p. ex.: por, ràbia, alegria, nerviosisme, tranquil·litat, etc.)
- ✓ Quan les heu sentit? En començar el joc, quan heu aconseguit passar, quan us han atrapat...?
- ✓ Quines sensacions creieu que va viure l'avi de la Lina quan no va poder passar?

Drets sense fronteres

La història que m'ha explicat el meu avi m'ha preocupat molt. Ja sé que a vegades les persones ens enfadem i ens barallem perquè volem coses diferents, però és molt trist haver de marxar de casa perquè no hi ha pau i viure sempre envoltats de murs sense poder sortir ni entrar.

Crec que ser diferent no hauria de ser un problema, perquè tots tenim coses que ens fan diferents i únics i coses molt semblants o iguals a les altres persones. I això vol dir que podríem compartir i aprendre molt els uns dels altres. No us sembla? Pot ser que sovint ens fixem massa en les nostres diferències i poc en el molt que compartim totes les persones? Què en penseu?

ACTIVITAT

Us proposo jugar a un joc per parlar d'això. Es diu “El món de colors”. Per començar, la vostra mestra o el vostre mestre us col·locarà uns adhesius al front. No us els podeu treure.

Després, sense parlar, heu d'agrupar-vos com us sembli... però, molt important: no oblideu que no podeu parlar!

Endavant!

Per tantes pors, tantes baralles i tantes desconfiances, el meu avi no ha pogut tornar mai al seu poble, i els veïns i veïnes com jo no hem pogut conèixer mai què hi ha a l'altra banda del mur.

- ✓ Us ha agradat el joc? Per què sí i/o per què no?
- ✓ Com heu fet els grups? Ha estat fàcil fer-los?
- ✓ Hi ha algú que no hagi pogut agrupar-se? Per què?
- ✓ Com us heu sentit? Per què? Com és sentir-se diferent?
- ✓ Com ha tractat el grup els que són diferents?
- ✓ Ens podríem haver agrupat de manera diferent? Quines altres coses compartim?

Que absurd! No us sembla? Crec que seria genial trobar una manera d'enderrocar per sempre el mur que ens separa i aconseguir conèixer els dos pobles feliços i en pau. M'hi ajudeu?

ACTIVITAT

Com podríem enderrocar el mur per sempre? Per què no us inventeu una solució perquè Villatopo i Villatortuga tornin a estar units i puguin viure en pau?

Penseu molt bé què haurien de fer per aconseguir-ho. Comenteu-ho i feu dibuixos que expliquin com van arribar a l'acord per enderrocar el mur. Després podeu escollir un final amb el qual estigueu d'acord tota la classe. El vostre dibuix final serà la cinquena vinyeta.

Després d'enderrocar el mur, què creieu que van fer els veïns i les veïnes dels dos pobles quan es van tornar a trobar després de tant de temps?

✓ Què els devia sorprendre dels altres i d'ells mateixos? Creieu que van tornar a tenir problemes amb les diferències? Si en van tenir, com els van resoldre? Potser no van tenir problemes, sinó que els va agradar conèixer allò que els feia diferents perquè era molt divertit i interessant. Després de parlar-ho a classe, podeu fer un dibuix que mostri què va passar.

Després, entre tots els nens i nenes de la classe, podeu inventar un únic final. Aquest dibuix final serà la sisena i última vinyeta. Així convertireu aquesta història en un conte ben bonic.

Segur que heu inventat uns finals molt macos per a aquesta història. Al final els dos pobles vam entendre que havíem d'enderrocar el mur i que havíem de posar-nos d'acord i valorar les nostres diferències amb respecte. La nostra vida

és tan bonica ara que hi ha pau i podem jugar i moure'ns lliurement entre Villatoruga i Villatopo! Tenim nous amics i amigues, jo he conegut la part de la família que vivia a Villatortuga i estem molt contents.

Avall els murs!

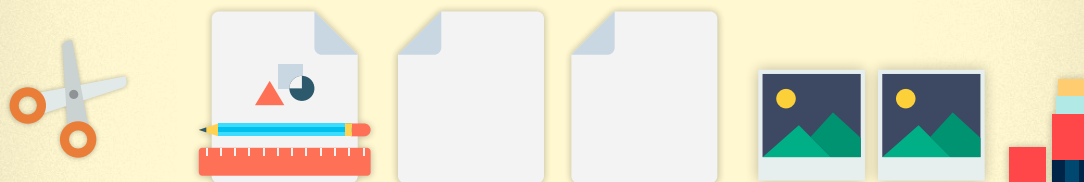
Ja hem enderrocat el mur entre Villatopo i Villatortuga! Però hem vist que al món encara queden molts murs i moltes idees que separen les persones. Per això ara us proposem que ajuntem totes les que hem après durant aquestes setmanes i construïm un mur, "El mur de les injustícies", que també enderrocarem per sempre.

#DretsEnMoviment

Per fer-ho, farem servir els Tetra Briks que hem anat guardant i netejant al llarg d'aquestes setmanes. Cada Tetra Brik representarà un maó. Retallarem tres papers blancs de la mida d'una de les cares del Tetra Brik. Heu de pensar en tres coses o en alguna idea que ens separi o ens divideixi de les altres persones. Podeu escriure-les o bé fer-ne dibuixos o buscar-ne fotografies. Després les enganxarem als papers blancs que hem retallat.

El mur el podeu anar construint amb l'ajuda d'altres classes. Podeu demanar a les altres classes que us ajudin amb més maons i que alimentin el mur amb dibuixos, frases o fotografies de les coses que ens separen i divideixen. Us proposo que feu una exposició al vostre centre amb les vinyetes i els finals que heu inventat. També podeu convidar les vostres famílies, els vostres veïns i veïnes, l'Ajuntament, etc., perquè coneguin la història, participin i ajudin a enderrocar el mur.

Per no oblidar mai el que hem après aquests dies, què us sembla si entre tota la classe completeu les frases següents. Després les podeu penjar a la paret per poder recordar-les cada dia.

Fins
sempre!

- > Les nenes i els nens de la classe
hem descobert que
- > A les nenes i els nens de la classe
ens agrada que
- > Les nenes i els nens de la classe
volem que

